

ԳՈՒՐԳՆՆ ԳՐՈՒԳՈՐԻ ՍԵՎԱԿ

Հանրապետության դիտական հասարակայնությունը ծանր կորուստ կրեց՝ վախճանվեց Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի ակադեմիկոս, բանասիրական գիտությունների դոկտոր, Հայկական ՍՍՀ և Վրացական ՍՍՀ գիտության վասակավոր գործիչ, պրոֆեսոր Գուրգեն Գրիգորի Սևակը (Գրիգորյան):

Գ. Գ. Սևակը ծնվել է 1904 թվականի ապրիլի 15-ին Թբիլիսիում, բանվորի ընտանիքում: 1924 թվականին ավարտել է Ներսիսյան դպրոցը և ընդունվել Երևանի պետական համալսարանի պատմադրական ֆակուլտետը, 1929 թվականին՝ ասպիրանտուրա: 1931 թվականից մինչև 1971 թվականը լեզվաբանական տարրեր առարկաներ է դասավանդել Երևանի պետական համալսարանում: 1941 թվականից մինչև 1971 թվականը անգիտփոխ դեկավարել է համալսարանի հայոց լեզվի ամբիոնը, 1932 թվականից մինչև 1940 թվականը ևղել է պետական տերմինաբանական կոմիտեի գիտական քարտուղարը, 1969 թվականից՝ Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի նախագահությանն առընթեր դիտատեսիկական տերմինաբանության խորհրդի նախագահը: 1947 թվականից աշխատել է Հ. Աճառյանի անվան լեզվի ինստիտուտում որպես ժամանակակից հայոց լեզվի բաժնի վարիչ, այնուհետև որպես տերմինաբանության և խոսքի կուլտուրայի բաժնի վարիչ: 1956 թվականին ընտրվել է Հայկական ՍՍՀ գիտությունների ակադեմիայի թղթակից անդամ, իսկ 1971 թվականին՝ ակադեմիկոս:

Գ. Գ. Սևակը ժամանակակից հայոց լեզվի առավել հայտնի մասնագետներից մեկն էր: Նա մեծ ավանդ է ներդրել լեզվագիտության տեսական պրոբլեմների մշակման գործում, մասնավորապես խոսքի մասերի տեսության մեջ, ինչպես նաև ժամանակակից հայոց լեզվի պատմության ու տեսության, ոճաբանության, տերմինաբանության, խոսքի կուլտուրայի և գրական լեզվի նորմավորման հարցերի մշակման մեջ: Առանձնապես մեծ համբավ է նվաճել նրա «Հայոց լեզվի շարահյուսություն» դասագիրքը, որով սովորել են հայ

դպրոցականների շատ սերունդներ և որը մինչև օրս չի կորցրել իր գիտական ու գործնական նշանակությունը:

Գ. Գ. Սևակը հայոց լեզվի և բանասիրության կարևոր հարցերին, հայ-վրացական մշակութային ու լեզվական կապերին նվիրված մի շարք մենագրությունների և բազմաթիվ հոդվածների հեղինակ է: Նրա «Ժամանակակից հայոց լեզվի գասընթացը», «Ժամանակակից հայոց լեզվի համառոտ պատմություն», «Մեսրոպ Մաշտոց» և այլ աշխատություններ բարձր են գնահատվել գիտական հասարակայնության կողմից: Լինելով լայն հետաքրքրությունների տեր գիտնական, Գ. Գ. Սևակը զբաղվում էր նաև թարգմանության տեսության և թարգմանչական ստեղծագործական գործունեությամբ: Նրա գրչին է պատկանում Ա. Ս. Պուշկինի «Եվգենի Օնեգինի» թարգմանությունը:

Գ. Գ. Սևակը աշխարհի ամենահայտնի էսպերանտիստներից մեկն էր, էսպերանտիստների համաշխարհային ակադեմիայի անդամ, Հայաստանում այդ լեզվի ակտիվ պրոպագանդիստը: Նա մեծ աշխատանք է կատարել հայ դասական գրողների ստեղծագործությունները էսպերանտո լեզվով ներկայացնելու ուղղությամբ:

Նա գիտական արդյունավետ գործունեությունը զուգակցում էր ակտիվ հասարակական ու մանկավարժական աշխատանքի հետ: Նրա ղեկավարությամբ թեկնածուական գիտերտացիաներ են պաշտպանել մոտավորապես հրկու տասնյակ ասպիրանտներ: Նրա աշակերտներից շատերը ներկայումս գիտությունների դոկտորներ են: Գ. Գ. Սևակը շատ ջանք էր նվիրաբերում հասարակական աշխատանքին, խոսքի կուլտուրայի հարցերով հաճախակի ելույթ էր ունենում ռադիոյով ու հեռուստատեսությամբ, զանազան տերմինաբանական և մեթոդական խորհուրդների ակտիվ անդամ էր:

1961 թվականին նրան շնորհվեց Հայկական ՍՍՀ, իսկ 1967 թվականին՝ Վրացական ՍՍՀ գիտության վաստակավոր գործչի կոչում: Նա բազմիցս պարգևատրվել է Հայկական ՍՍՀ Գերագույն սովետի պատվոգրերով:

Սովետահայ գիտության և մշակութի մեջ մեծ ավանդ ներդրած խոշոր գիտնականի հիշատակը ընդմիշտ կմնա մեր սրտերում:

Կ. Ս. Դեմիրճյան, Բ. Ե. Սարկիսով, Ֆ. Տ. Սարգսյան, Գ. Ն. Անդրեև, Կ. Լ. Դալլաֆյան, Վ. Բ. Դալումյան, Կ. Հ. Դամբարյան, Լ. Ն. Ներսիսյան, Լ. Ս. Շուսաև, Հ. Մ. Ոսկանյան, Ս. Մ. Պետրոսյան, Մ. Բ. Արզումանյան, Դ. Ա. Հարությունյան, Գ. Ա. Մաքսիմով, Մ. Հ. Մուրադյան, Մ. Ա. Յուզբաշյան, Լ. Գ. Սահակյան, Վ. Ա. Տուրյան, Հ. Մ. Բաղդասարյան, Ա. Մ. Կիրակոսյան, Հ. Ա. Հայրապետյան, Վ. Մ. Մովսիսյան, Ֆ. Գ. Պետրոսյան, Հ. Ս. Սադոյան, Ռ. Ք. Սվետլովա, Ս. Լ. Թումանյան, Վ. Հ. Համբարձումյան, Յա. Ի. Խաչիկյան, Ս. Ա. Համբարձումյան, Լ. Պ. Լարիբջանյան, Ա. Ռ. Հովհաննիսյան, Վ. Վ. Ֆանարյան, Գ. Ա. Գալոյան, Գ. Ա. Բրուսյան, Գ. Բ. Լարիբջանյան, Գ. Բ. Ջանուկյան, Ա. Բ. Կարինյան, Ա. Տ. Դանալանյան, Է. Բ. Աղայան, Ա. Ա. Աբրահամյան, Է. Մ. Զրբաշյան, Վ. Ս. Նալբանդյան, Ն. Ա. Պառնաշյան